

UDENRIGSMINISTERIET

EUKOOR, sagsnr.: 24/38547
Den 3. marts 2025

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 18. marts 2025

SAMLENOTAT

1. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd den 20.-21. marts 2025 – konklusionsudkast	2
- <i>Politisk drøftelse</i>	2
KOM-dokument foreligger ikke	2
2. Forholdet mellem EU og Storbritannien	4
- <i>Politisk drøftelse</i>	4
KOM-dokument foreligger ikke	4
3. Det europæiske semester	7
- <i>Udveksling af synspunkter, præsentation fra formandskabet, fremsendelse til Det Europæiske Råd</i>	7
KOM-dokument foreligger ikke	7
4. Vedtagelsen af den årlige samt flerårige lovgivningsmæssige programmering	9
- <i>Godkendelse</i>	9
KOM-dokument foreligger ikke	9

1. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd den 20.-21. marts 2025 – konklusionsudkast

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 18. marts 2025 forventes et udkast til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd (DER) den 20.-21. marts 2025 at blive præsenteret og drøftet. Udkastet til konklusioner foreligger endnu ikke. Det er for nuværende forventningen, at der på mødet i Det Europæiske Råd vil være en drøftelse af Ukraine, Mellemøsten, konkurrenceevne, MFF og egne nye indtægter, migration, have/oceaner og eksterne relationer. Regeringen vil arbejde for at fremme danske synspunkter i forhold til dagsordenen.

2. Baggrund

Der afholdes møde i Det Europæiske Råd den 20.-21. marts 2025. I henhold til forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møderne i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 18. marts 2025 forventes et konklusionsudkast for mødet i Det Europæiske Råd (DER) den 20.-21. marts 2025 at blive præsenteret og drøftet. Udkastet til konklusioner forelægger endnu ikke. Det er for nuværende forventningen, at der på mødet i Det Europæiske Råd vil være en drøftelse af Ukraine, Mellemøsten, konkurrenceevne, MFF og nye egne indtægter, migration, have/oceaner og eksterne relationer. Hertil kommer muligvis en frokostdrøftelse med FN's generalsekretær og et Eurozonetopmøde.

Det er tale om en omfattende dagsorden, der kan blive justeret frem mod mødet i Det Europæiske Råd.

Ukraine

Drøftelsen forventes overordnet at omhandle EU's fortsatte militære og finansielle støtte til Ukraine samt drøftelser om en fredsaftale, herunder i lyset af de seneste amerikanske udmeldinger. Drøftelsen vil i høj grad afhænge af amerikanske udmeldinger op til mødet.

Mellemøsten

Fokus for drøftelsen vil afhænge af udviklingerne op til mødet.

Konkurrenceevne

Der forventes en bredspektret drøftelse om konkurrenceevne, herunder med fokus på forenkling og simplificering af EU-reglerne, energi og energipriser, mobilisering af privat kapital og kapitalmarkedsunionen.

MFF og nye egne indtægter

Der forventes en overordnet drøftelse af forventningerne til Kommissionens kommende forslag til den flerårige finansielle ramme (MFF), der ventes fremlagt i begyndelsen af det danske formandskab.

Migration

Der forventes en kort drøftelse af migration, herunder med fokus på Asyl- og Migrationspagten samt implementering af tidligere konklusioner og kommende forslag om tilbagesendelser.

Have/oceaner

I lyset af den øvrige dagsorden forventes der ingen større drøftelse af emnet. Fokus i konklusionsteksten forventes at være på bæredygtig anvendelse, koblingen mellem have og sikkerhed, herunder i Østersøen og Rødehavet, samt havdiplomati, der udgør et vigtigt emne for det globale syd.

Eksterne relationer

I lyset af den øvrige dagsorden forventes der ingen større drøftelse af emnet. Fokus for den eventuelle drøftelse vil afhænge af udviklingerne op til mødet.

Der er tale om en meget omfattende dagsorden, der kan forventes at blive justeret frem mod mødet i Det Europæiske Råd.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 20.-21. marts 2025 forventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at mødet i Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til konklusioner, kendes andre landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Der er tale om en vigtig drøftelse af udkastet til konklusioner for Det Europæiske Råd, som finder sted få dage før topmødets afholdelse. Fra dansk side vil man arbejde for at fremme danske synspunkter i forhold til dagsordenen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Forholdet mellem EU og Storbritannien

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 18. marts ventes en drøftelse af EU's forhold til Storbritannien med fokus på status for implementering af Udtrædelsesaftalen og Handels- og samarbejdsaftalen. Der er muligt, at det kommende EU-Storbritannien-topmøde d. 19. maj vil blive berørt, idet det på tidspunktet for rådsmødet er tidligt i topmødeforberedelserne. Dertil mangler fortsat konkrete forslag fra den britiske regering ift. ønsket om en "nulstilling" af forholdet mellem EU og Storbritannien. Det står dog klart, at styrket sikkerheds- og forsvarssamarbejde vil spille en hovedrolle frem mod topmødet. Regeringen er generelt positiv over for et styrket samarbejdet mellem EU og Storbritannien og bakker fuldt op om en prioritering af udenrigs-, sikkerheds- og forsvarssamarbejde. Der må dog samtidig fastholdes et vist hensyn til forholdets samlede bredde og fremdrift på øvrige sektorområder, herunder særligt fiskeri og energi. Fuld implementering af det eksisterende aftalegrundlag efter Storbritanniens udtræden af EU er fortsat central.

2. Baggrund

På et møde den 2. oktober 2024 blev kommissionsformand Ursula von der Leyen og den britiske premierminister Keir Starmer enige om at styrke forholdet mellem EU og Storbritannien. I mødeerklæringen nævnes bl.a. styrket samarbejde om sikkerhed, resiliens og grøn omstilling. Starmer deltog i Det Europæiske Råds 'retreat' d. 3. februar 2025, hvor sikkerhed og forsvar var på dagsordenen. Der er planlagt et EU-Storbritannien-topmøde i London d. 19. maj, hvor EU ventes repræsenteret af formand for Det Europæiske Råd António Costa og kommissionsformand Ursula von der Leyen. Proces og indhold for topmødet er endnu ikke afklaret, men det ventes at sikkerhed og forsvar vil spille en hovedrolle, ikke mindst i lyset af den aktuelle geopolitiske situation.

Den britiske regering har siden sin tiltrædelse i juli 2024 løbende udtrykt ønske om at nulstille ("reset") forholdet til EU. Indtil videre har den britiske regering dog ikke konkretiseret indhold eller tilgang for en sådan nulstilling, ligesom man tilsyneladende fastholder en række røde linjer, herunder afvisning af genindtrædelse i det indre marked og toldunionen samt tilbagevenden til fri bevægelighed bredt set. Under valgkampen og før regeringsovertagelsen foreslog Labour bl.a. en sikkerhedspagt og en veterinæraftale.

Kommissionen vurderer overordnet, at der er fremdrift i den britiske implementering af det eksisterende aftalegrundlag mellem EU og Storbritannien (Udtrædelsesaftalen, herunder Windsor Framework, og Handels- og samarbejdsaftalen). Der udestår dog fortsat et væsentligt stykke arbejde på britisk side, før aftalerne er fuldt implementerede, og Kommissionen har derfor løbende fokus på efterlevelse og videre opfølgning. Af større udeståender kan bl.a. nævnes mangler ift. EU-borgeres rettigheder i Storbritannien og forsinkelse i etablering af sikkerhedsforanstaltninger relateret til britisk varehandel med Nordirland.

Enkelte dele af det eksisterende aftalegrundlag har været genstand for konkrete uoverensstemmelser, der dog indtil videre er håndteret inden for aftalernes rammer. Det gælder særligt på fiskeriområdet, hvor Storbritannien har anlagt en meget restriktiv tilgang til adgang for EU's fiskere i britisk farvand, særligt illustreret af den igangværende voldgiftssag om det britiske forbud mod tobisfiskeri, hvor der ventes en afgørelse senest ultimo april 2025.

3. Formål og indhold

På rådsmødet forventes en drøftelse af status for implementering af Udtrædelsesaftalen og Handels- og samarbejdsaftalen. EU-Storbritannien-topmødet d. 19. maj og de aktuelle ønsker om en styrkelse af forholdet må også ventes berørt, idet det ikke ventes muligt at kunne gå i detaljer med hverken topmødeforberedelser eller forhandlingstilgang på dette rådsmøde.

Det er muligt, at Kommissionen på mødet også giver en status for forhandlingerne mellem Kommissionen og Storbritannien om en aftale om Gibraltar. Gibraltar er ikke omfattet af Handels- og samarbejdsaftalen, og en Gibraltar-aftale vil skulle tage højde for de særlige politiske, juridiske og geografiske forhold relateret til halvøen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres. Såfremt en mulig styrkelse af EU's samarbejde med Storbritannien fører til konkrete forslag, vil Europa-Parlamentet skulle inddrages i henhold til den relevante procedure i den konkrete sag.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Det er ikke muligt at vurdere de samfunds- og erhvervsmæssige konsekvenser af et muligt styrket samarbejde med Storbritannien, før der foreligger konkrete forslag.

Det eksisterende aftalegrundlag har samlet set bidraget til at afbøde nogle af de samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser ved Storbritanniens udtræden af EU. Brexit har dog fortsat negative økonomiske konsekvenser, blandt andet for dansk fiskeri. Der er ligeledes fortsat administrative konsekvenser for varehandlen. Det gælder bl.a. for fødevarer virksomheder, som oplever øgede omkostninger og administrative byrder ved såvel import fra og eksport til Storbritannien.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred støtte til styrket samarbejde og et mere stabilt forhold mellem EU og Storbritannien. Særligt anerkendes behovet for et tættere sikkerheds- og forsvarssamarbejde. Medlemslandene lægger samtidig vægt på, at det eksisterende aftalegrundlag skal implementeres fuldt ud og henviser i den forbindelse særligt til manglende britisk efterlevelse af forpligtelser i aftalegrundlaget. Der er også enighed om, at DER's retningsgivende principper for EU's tilgang til Storbritannien fra 2017 fortsat er gyldige. Der lægges særligt vægt på at bevare EU-enighed og -solidaritet samt at konkrete skridt i en videreudvikling af EU-Storbritannien-forholdet sker med afsæt i enighed blandt EU27 og under hensyntagen til hele bredden i EU-Storbritannien-forholdet. Samtidig har medlemslandene forskellige prioriteter og nationale interesser ift. relationen til Storbritannien, som må ventes forfægtet med varierende styrke, særligt hvis der kommer konkrete forslag fra Storbritannien inden rådsmødet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en styrkelse af samarbejdet mellem EU og Storbritannien. Danmark og EU har stor værdi af et godt, tæt og velordnet forhold til Storbritannien, især i en geopolitisk vanskelig tid. Styrket samarbejde på udenrigs-, sikkerheds- og forsvarsområdet bør prioriteres, idet der samtidig løbende bør tages hensyn til forholdets fulde bredde. EU-Storbritannien-topmødet d. 19. maj kan oplagt bruges til at sætte en ambitiøs retning for et sikkerheds- og forsvarssamarbejde. Samtidig bør EU bruge topmødet til også at sikre fremdrift på øvrige sektorområder med EU-interesser på spil. Her finder regeringen det særligt vigtigt at få lagt sporene for en aftale, der sikrer stabile rammer for adgang til fiskeri i britisk farvand, idet den nuværende adgang udløber d. 30. juni 2026. Det vil også være vigtigt at etablere et velfungerende og effektivt energisamarbejde, herunder om elhandel. Regeringen finder det fortsat centralt, at EU og Storbritannien fuldt og loyalt implementerer de eksisterende aftaler med Storbritannien (Udtrædelsesaftalen, herunder Windsor Framework, og Handels- og samarbejdsaftalen). Regeringen vil se positivt på initiativer, der kan udbygge det økonomiske samarbejde, idet sådanne initiativer dog skal baseres på en balance mellem rettigheder og pligter. Endelig finder regeringen det vigtigt at bevare EU-enhed og -solidaritet i forhold til tilgangen til Storbritannien.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen forelægges til orientering. Forholdet mellem EU og Storbritannien blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 13. december 2024 i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (almindelige anliggender) den 17. december 2024.

Den overordnede danske tilgang til forhandlingerne om det fremtidige forhold blev forelagt Europaudvalget til forhandlingsoplæg den 6. februar 2020.

3. Det europæiske semester

- Udveksling af synspunkter, præsentation fra formandskabet, fremsendelse til Det Europæiske Råd

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

Formandskabet forventes på rådsmødet (almindelige anliggender) den 18. marts 2025 at præsentere den opdaterede køreplan (roadmap) for arbejdet med det europæiske semester i 2025. Derudover forventes en drøftelse af den årlige synteserapport om det europæiske semester for 2025. Den opdaterede køreplan og synteserapporten forventes cirkuleret forud for mødet, men foreligger endnu ikke. Rådet forventes herudover at viderebringe anbefalinger til euroområdet som helhed til Det Europæiske Råd. Regeringen vil umiddelbart tage den opdaterede køreplan og synteserapporten til efterretning samt notere sig euroanbefalingerne, som alene vedtages af eurolandene.

2. Baggrund

EU-samarbejdet om den bredere økonomiske politik følger en årlig procedure ("det europæiske semester"). Indenfor rammerne af semesteret kan EU-landene drøfte de økonomisk-politiske udfordringer og den økonomiske politik i de enkelte EU-lande samt euroområdet og EU som helhed. Proceduren for makroøkonomiske ubalancer er også forankret i semesteret og skal identificere eventuelle ubalancer i EU-landene, fx tab af konkurrenceevne, uholdbare løn- og prisudviklinger, for høj privat og offentlig gæld mv. Det europæiske semester munder hvert år ud i landespecifikke anbefalinger til EU-landene pba. de økonomisk-politiske drøftelser og analyser. Indeværende semesterproces er den første efter de nye rammer, der følger af de reviderede finanspolitiske regler, jf. nedenfor.

Det europæiske semester 2025 blev indledt den 17. december 2024 med offentliggørelsen af Kommissionens efterårspakke, der indeholdt varslingsrapporten om makroøkonomiske ubalancer og udkastet til Rådets økonomisk-politiske anbefalinger til euroområdet som helhed. I varslingsrapporten udpeges de EU-lande, hvor Kommissionen vurderer risici for makroøkonomiske ubalancer (fx pga. høj gæld eller store underskud på betalingsbalancen). Rapporten vurderede, at ti lande har risici for makroøkonomiske ubalancer (RO, CY, EL, IT, NL, SK, SE, DE, HU og EE). Analyser af de ti lande offentliggøres i maj og kan lede til konkrete landespecifikke anbefalinger, som kan bidrage til at korrigere for ubalancerne.

Derudover mødes Det Europæiske Råd (DER) den 20.-21. marts 2025, hvor stats- og regeringscheferne, på baggrund af Kommissionens vurderinger vedr. det europæiske semester, forventes at vedtage generelle retningslinjer for EU-landenes økonomiske politik. Desuden ventes EU-landene senest i april at fremlægge fremskridtsrapporter vedr. implementeringen af deres respektive mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag under de nye finanspolitiske regler, som trådte i kraft den 30. april 2024. Fremskridtsrapporterne ventes bl.a. at vedrøre indsatsen med at gennemføre tiltag i EU-landenes mellemfristede planer mhp. at adressere tidligere års landespecifikke anbefalinger under det europæiske semester.

Kommissionen ventes derefter med udgangspunkt i bl.a. DER's retningslinjer, EU-landenes fremskridtsrapporter og analyser at fremlægge udkast til landespecifikke anbefalinger. På baggrund af dette skal ECOFIN opnå enighed om de landespecifikke anbefalinger, hvorefter DER ventes at tiltræde de landespecifikke anbefalinger forud for, at de efterfølgende formelt vedtages i ECOFIN.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 18. marts 2025 ventes det polske formandskab at præsentere den opdaterede køreplan for det europæiske semester i 2025 samt den årlige synteserapport om det europæiske semester for 2025, som sammenfatter en række forskellige rådsformationers drøftelser af og konklusioner om den årlige undersøgelse for bæredygtig vækst for 2025. Rådet forventes herudover at viderebringe anbefalinger til euroområdet som helhed til Det Europæiske Råd.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv direkte statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Det europæiske semester og EU-landenes implementering af deres nationale økonomiske politik kan have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det bidrager til at understøtte bæredygtig vækst og beskæftigelse i EU-landene.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes umiddelbart generel opbakning til den opdaterede køreplan og synteserapporten.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil umiddelbart tage den opdaterede køreplan og formandskabets synteserapport til efterretning.

Fra dansk side vurderes det generelt vigtigt, at der i det økonomiske samarbejde i EU lægges vægt på sund økonomisk politik, der sikrer produktivitet og sunde offentlige finanser med plads til investeringer i grøn omstilling og velfærd.

Fra dansk side noterer man sig euroanbefalingerne, som alene vedtages af eurolandene.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

4. Vedtagelsen af den årlige samt flerårige lovgivningsmæssige programmering

- Godkendelse

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 18. marts 2025 ventes Rådet at godkende vedtagelsen af institutionernes fælleserklæring vedr. den lovgivningsmæssige programmering for 2025 samt fælleskonklusioner om den flerårige lovgivningsmæssige programmering. Regeringen støtter, at fælleserklæringen og fælleskonklusionerne følger op på de udstukne overordnede ambitioner i kommissionsformandens politiske retningslinjer, der afspejler prioriteterne i Det Europæiske Råds strategiske dagsorden for 2024-2029 samt den politiske udvikling i Europa, herunder de fælles udfordringer EU-landene står overfor.

2. Baggrund

Det følger af den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning mellem Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet fra 2016, at de tre institutioner sammen skal styrke EU's årlige programmering med afsæt i Kommissionens årlige arbejdsprogram. Formålet er på årlig basis at identificere de sager, som bør have særlig prioritet i lovgivningsarbejdet på tværs af institutionerne for derved også i praksis at sikre reel samordning af tilrettelæggelsen af lovgivningsarbejdet i henholdsvis Europa-Parlamentet og Rådet. Med afsæt i Kommissionens arbejdsprogram har de tre institutioner haft drøftelser om en fælleserklæring om den lovgivningsmæssige programmering for 2025 samt fælleskonklusioner om den flerårige lovgivningsmæssige programmering for 2025-2029. Formandskabet har repræsenteret Rådet. På baggrund af drøftelserne ventes fælleserklæringen og fælleskonklusionerne vedtaget i hver af de tre institutioner i løbet af foråret.

De endelige udkast til fælleserklæringen og fælleskonklusionerne foreligger endnu ikke, men de forventes at berøre centrale emner såsom EU's konkurrenceevne, forsvar og sikkerhed, værdier, partnerskaber og budget.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 18. marts 2025 ventes Rådet at godkende vedtagelsen af fælleserklæringen vedr. den lovgivningsmæssige programmering for 2025 samt fælleskonklusioner om den flerårige lovgivningsmæssige programmering.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal i henhold til den inter-institutionelle aftale af 2016 inddrages i dialogen med Kommissionen om det årlige arbejdsprogram, ligesom den senere inter-institutionelle fælleserklæring samt fælleskonklusioner skal underskrives af formændene for de tre institutioner.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Vedtagelsen af den lovgivningsmæssige programmering vurderes ikke i sig selv at have konsekvenser for EU's budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget stilling til konsekvenserne af konkrete forslag, der følger af den fælles programmering, når forslagene fremlægges.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der vil være bred opbakning til fælleserklæringen og fælleskonklusionerne i rammen af den lovgivningsmæssige programmering, som derfor vil blive vedtaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at fælleserklæringen og fælleskonklusionerne om den lovgivningsmæssige programmering følger op på de udstukne overordnede ambitioner i kommissionsformandens politiske retningslinjer, der afspejler prioriteterne i Det Europæiske Råds strategiske dagsorden for 2024-2029 samt den politiske udvikling i Europa, herunder de fælles udfordringer EU-landene står overfor. Regeringen finder det endvidere vigtigt at sikre et godt samarbejde mellem institutionerne om det løbende lovgivningsarbejde. Regeringen vil vurdere og tage stilling til konkrete lovgivningsmæssige forslag, i takt med at de fremsættes.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.